

Kopja Informali ta' Sentenza

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
ABIGAIL LOFARO**

Seduta tat-30 ta' Marzu, 2012

Citazzjoni Numru. 389/2004

**Paul u William Beck in rappreżentanza
ta' Beck Graphics Ltd (C 6899)**

vs

**Michael Falzon in rappreżentanza ta'
Water Services Corporation**

Il-Qorti:

Rat ic-citazzjoni ippreżentata mill-atturi fis-27 ta' Mejju, 2004, li *in forza* taghha, wara li ppremettew :

1. Illi fid-9 ta' Frar, 2004, il-Water Services Corporation qatghu l-provvista ta' ilma ghal fire hydrant li huwa nstallat fil-bini industrijali li s-socjeta' attrici ghandha fi Triq San Giljan, San Gwann;

2. Illi dan il-fire hydrant kien gie installat mis-socjeta' attrici fis-snin tmenin meta bdiet topera bhala printing press u bhala mahzen ghal printing paper. Illi qabel is-socjeta' attrici setghet tibda topera kellha bzonn il-licenzji kollha necessarji u kellhom isegwu wkoll certi istruzzjonjiet minghand l-Malta Police Fire Brigade biex ikollhom il-instrumenti kollha necessarji ghat-tifi tan-nar. Wiehed minn dawn il-instrumenti kien proprju l-installazjoni ta' dan il-fire hydrant. Is-socjeta' attrici kellha tibni wkoll reservoir tal-ilma biex jintuza eskluvament ghat-tifi tan-nar;

3. Illi fit-8 ta' April 2004 is-socjeta' attrici baghtet ittra lil Korporazzjoni konvenuta fejn staqsietha sabiex terga tirripristina l-influss ta' ilma lil fire hydrant – Dok BG 1. Ic-Chairman tal-Water Services Corporation, Michael Falzon, baghat risposta biss fid-19 ta' April 2004 – Dok BG 2. F'din ir-risposta, il-konvenuti spjegaw li r-raguni ghaliex kienet nqatghet il-provvista tal-ilma ghal fire hydrant kien li “connecting fire hydrants to the water distribution system is against WSC policy”. F'din l-ittra spjega wkoll li “The water distribution system is not as reliable as a stand alone system as it is liable to suspensions – more so in case of an emergency. Therefore it is in the interest of your clients to ensure that they have a stand alone supply of water (such as a reservoir) to service their fire hydrant”. Il-konvenuti allegaw li “Fire hydrants connected to the WSC water distribution system could lead to unaccounted for water through water theft or other misuse beyond the Corporation's control.”

4. Illi fis-27 ta' April 2004, is-socjeta' attrici tramite il-konsulenti taghom, ProVision Consultants Ltd. baghtu petizzjoni lil Malta Resources Authority – Dok BG 3 – sabiex ssir investigazzjoni dwar il-agir tal-korporazzjoni konvenuta, u fis-17 ta' Mejju 2004, il-Malta Resources Authority wara investigazzjoni, ordnat lil Water Services Corporation sabiex jergghu jipprovdu l-influss ta' ilma lejn il-fire hydrant li jinsab fil-bini tas-socjeta' attrici – Dok BG 4;

5. Illi l-konvenuti ghadhom ma hadux il-passi necessarji sabiex l-influss ta' ilma jkun assigurat lejn il-fire hydrant, u b'dan il-agir il-konvenuti qeghdin jesponu ghal perikolu kostanti kemm il-hajja tal-haddiema tas-socjeta'

attrici u kemm lil proprjeta tas-socjeta' attrici u anki ghal danni gravi u sostanzjali;

6. Illi ghalkemm interpellati b'protest datat 14 ta' Mejju 2004, il-konvenuti baqghu inadempjenti u ghalhekk is-socjeta attrici qeghda titlob lil din l-Onorabbli Qorti sabiex tisma' din il-kawza b'urgenza;

Talbu li l-konvenut ighid ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex :

1. Tiffissa zmien qasir u perentorju li fih il-konvenuti ghandhom jergghu jirripristinaw il-komunikazzjoni tal-ilma mal-fire hydrant li jinsab fil-bini tas-socjeta' attrici;

2. Tiffissa rata ta' penali giornaliera li ghandha tehel il-Korporazzjoni konvenuta ghal kull gurnata ta' nuqqas tal-komunikazzjoni ordnata min din l-Onorabbli Qorti fit-talba precedenti;

Bl-ispejjez inkluzi dawk tal-protest datat 14 ta' Mejju 2004;

Rat id-dikjarazzjoni guramentata u il-lista tax-xhieda tal-atturi;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-Korporazzjoni ghas-Servizzi ta' l-Ilma, *in forza* taghha hija eccepjet :

1. Illi ma kienitx il-korporazzjoni konvenuta li qatghet il-provvista ta' l-ilma tas-socjeta' attrici;

2. Illi s-socjeta' attrici ma tistax tippretendi li jkollha servizz ta' l-ilma bla ma thallas ghal tali servizz, kif kien is-servizz ta' l-ilma mertu ta' din il-kawza;

3. Illi jirrizulta illi s-socjeta' attrici ghandha fil-fond taghha servizz ta' l-ilma li minnu tista' timla u tissupplixxi t-tankijiet ta' l-ilma li l-istess socjeta' attrici zzomm ghat-tifi tan-nar;

4. Illi l-korporazzjoni konvenuta hija disposta li taghti lis-socjeta' attrici servizz ta' l-ilma skond il-ligi jekk u meta l-istess socjeta' attrici tapplika ghal tali servizz skond il-ligi u tintrabat li thallas ghal tali servizz skond il-ligi;

5. Illi minghajr pregudizzju ghas-sueccepit, il-fatt stess li fire hydrant ikun konness mal-main tad-distribuzzjoni ta' l-ilma imur kontra l-policy tal-korporazzjoni konvenuta, u dan ghar-ragunijiet indikati fl-

Kopja Informali ta' Sentenza

ittra li c-Chairman tal-korporazzjoni konvenuta baghat lis-socjeta attrici fid-19 ta' April, 2004, liema ittra tinsab esibita mac-citazzjoni (Dok. BG 2);

6. Illi, ghalhekk, it-talbiet attrici ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra l-istess socjeta' attrici;

7. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri;

Rat id-dikjarazzjoni guramentata u il-lista tax-xhieda tal-Korporazzjoni ghas-Servizzi ta' l-Ilma;

Semghet lix-xhieda li gew prodotti;

Rat id-dokumenti li gew esebiti, il-provi li tressqu u l-atti ta' dan il-procediment;

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet;

Rat illi l-kawza thalliet ghas-sentenza ghallum;

Ikkunsidrat :

Illi s-socjeta' attrici esebiet rapport tekniku ex parte imhejji mill-Inginier Fabio Stivala datat l-1 ta' Marzu 2005 rigward il-fire hydrant li ittelghet fil-fond tal-fabbrika tas-socjeta' attrici.

Ikkunsidrat :

Illi xehed James Newille, Senior Station Officer fid-Dipartiment tal-Protezzjoni Civili, u ikkonferma illi d-Dipartiment tal-Protezzjoni Civili mhuwiex sodisfatt bil-prensa tal-ilma illi hemm fil-fire hydrant fil-fabbrika tas-socjeta' attrici u dana wara illi s-socjeta' attrici regghet inghatat meter u servizz ta' ilma mill-korporazzjoni konvenuta. Is-Sur Newille xehed illi l-prensa tal-ilma ghandha tkun adegwata il-hin kollu u mhux f'kaz ta' emergenza biss. Huwa xehed illi kien kellem lill-Inginier illi kien qalilhom li ma setghux izidu il-prensa tal-ilma il-hin kollu peress illi kien hemm il-biza illi setghu jinfaqghu xi pipes. Ix-xhud kompli jghid illi huwa ra il-pajpijiet tal-ilma li saru godda u ra illi dawn il-pajpijiet kienu dojq wisq sabiex il-korporazzjoni tkun tista izzid il-prensa tal-ilma u lil

Kopja Informali ta' Sentenza

Inginier Riolo kien qallu illi din kienet ir-raguni ghalfejn il-korporazzjoni ma setghetx izzid il-prensa tal-ilma peress illi kienet tibza illi il-pajpijiet kienu jinqasmu.

Illi xehed l-Inginier Fabio Stivala, ikkonferma ir-rapport tieghu illi ghamel ex parte fuq inkarigu tas-socjeta' attrici u qal illi l-pajpijiet illi gew installati mhumiex wiesgħa bizzejjed sabiex jista jintuza il-fire hydrant tas-socjeta' attrici. Huwa xehed ukoll illi l-pajpijiet tal-ilma mhumiex tad-daqs skond ir-regolamenti tal-Unjoni Ewropeja.

Ikkunsidrat :

Illi xehed l-Inginier Stefan Riolo, l-inginier responsabbli mir-regjun in kwistjoni, u dwar ir-rapport tal-Inginier Fabio Stivala xehed illi l-apparat illi tuza il-Water Services Corporation huwa installat xi mitt metru 'il fuq mill-Fire Hydrant tas-socjeta' attrici u dan l-apparat jimmoniterja il-flow u l-prensa tal-ilma u jikkontrollaha sabiex innaqqas il-hsara tal-ilma u skond ix-xhud il-korporazzjoni ghamlet dan b'success. Huwa kompli jixhed illi hemm problema teknika li meta tistalla l-apparat irid ikun kbir bizzejjed biex jekk ikunu iridu in-nies jikkunsmaw, izda irid ikun zghir bizzejjed biex jirrispondi għad-domanda u jekk tagħmlu kbir ma jirrispondix għad-domanda u ma jagħmilx xogħolu dan l-apparat u għalhekk il-Korporazzjoni tas-Servizzi tal-Ilma tistaqsi kemm huwa effettiv li wiehed iwahhal fire hydrant mas-sistema tal-korporazzjoni konvenuta meta jkun imwahhal wara dan l-apparat specjali li qegħda twahhal il-korporazzjoni konvenuta, bħalma għandha xi tlett mija minnhom f'Malta u Ghawdex. Ix-xhud kompli jghid illi s-sistema illi installat il-korporazzjoni konvenuta biex tikkontrolla l-ilma ma kienitx hemm hekk meta originarjament gie installat il-fire hydrant għand is-socjeta' attrici. Ix-xhud qal illi jekk jinqalghu xi nirien fil-fabbrika tas-socjeta' attrici il-fire hydrant zgur mhux ser ikun effettiv, izda ikkonferma illi qabel il-korporazzjoni konvenuta installat is-sistema li għandha illum il-gurnata il-fire hydrant kien ikun effettiv f'kaz ta' nirien.

Ikkunsidrat :

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi xehed Patrick Murgo, illi kien jahdem mad-dipartiment tal-Protezzjoni Civili, u qal fir-rigward tal-fire hydrant installata fil-fabbrika tas-socjeta' attrici, illi hu kien ikkonstata illi kien hemm nuqqas ta' ilma peress li ma kienx hemm pressa bizzejjed u li kienu issuggerew lill-Korporazzjoni tal-Ilma illi kien hemm bzonn illi jinstallaw fire hydrant f'lokalitajiet f'Malta, izda ma kienux indikaw il-lokalita fejn hemm il-fabbrika tas-socjeta' attrici. Huwa xehed illi hemm zewg tipi ta' water hydrants, l-ewwel tip huwa li jintuza direttament l-ilma biex jintefa in-nar u it-tieni tip huwa dak li jintuza biex tigi supplita il-fire engine bl-ilma li umbaghad jintuza biex jintefa in-nar. Kien gie deciz illi kellu jkun hemm fire hydrants f'ammont bizzejjed biex jimlew il-vetturi tat-tifi tan-nar u gieli jkun hemm okkazzjonijiet fejn juzaw l-ilma id-Dipartiment ta-Civil Protection, fis-sens illi hemm xi reservoirs bl-ilma u gieli wkoll kien iqqabdu kuntratturi biex igibu bowser tal-ilma f'kaz ta' xi emergenza.

Ikkunsidrat :

Illi s-socjeta' attrici esebiet ittra li baghtet lid-Dipartiment tal-Ilma fit-12 ta' Frar 1987 li permezz taghha applikat sabiex tinghata il-permess tinstalla fire hydrant fil-fabbrika taghha.

Ikkunsidrat :

Illi l-attur William Beck xehed illi huma riedu li jkollhom l-istess servizz bhalma kellhom qabel u cioe' il-cover tal-pipes ghandhom jibqghu l-istess. Huwa irrefera ghar-rapport illi ghamel l-Inginier Stivala u qal illi l-fire hydrant kien qieghed jigi servut b'pipe ta' erba pulzieri. Mistoqsi xi hxuna kien is-service pipe li kien diehel mill-main tal-Water Works, ix-xhud rega qal illi l-pipe ma kienx izghar minn erba' pulzieri.

Ikkunsidrat :

Illi meta rega' xehed is-Sur Riolo, huwa ikkonferma li f'Settembru 2005 kien hemm nar fiz-zona fejn hemm il-fabbrika tas-socjeta' attrici u meta gew tas-Civil Protection

Kopja Informali ta' Sentenza

biex jippruvaw jitfu in-nar, il-prensa tal-fire hydrant fil-fabbrika tas-socjeta' attrici ma kienitx bizzejjed biex jintefa in-nar.

Ikkunsidrat :

Illi rega' xehed l-Inginier Fabio Stivala u qal illi fire hydrant meta jkun inqabbad ma main tal-ilma jew ma pompa, dejjem irid ikollu pipe ta' erba' pulzieri minhabba il-prensa tal-ilma li tkun trid tghaddi minn dan il-pipe. Huwa kompli jixhed illi fil-kaz de quo il-fire hydrant kien diga installat u il-pipe kien ta' erba' pulzieri fil-passat, izda sussegwentement dan il-pipe gie ifflangjat, ghamlulu tapp u minn dan it-tapp illi huwa tas-sitta johrog reduced pipe tal-pulzier, pulzier u nofs, u dan iffiser illi il-pipe gie imnaqqas fil-qies tieghu. L-Inginier Stivala xehed illi l-pipe il-gdid huwa ma rahx peress illi qieghed midfun taht l-art. L-Inginier Stivala xehed ukoll li minkejja il-fatt illi ma kienx ra il-kanen proprja ra ritratti taghhom li kien urieh il-klijent tieghu, l-attur nomine. Huwa xehed ukoll illi jekk il-kanen humiex tal-ghoxrin, jew ta' tnejn u tletin millimetru, il-fire hydrant installat fil-fabbrika tas-socjeta' attrici ma ghandux bizzejjed prensa tal-ilma sabiex jista jahdem kif suppost.

Ikkunsidrat :

Illi xehed Anthony Rizzo, il-Kap Ezekuttiv tal-Awtorita ta' Malta dwar ir-Rizorsi, u qal illi meta gara l-incident in kwistjoni huwa kien il-kap ezekuttiv tal-Korporazzjoni ghas-Servizzi tal-Ilma. Huwa ftakar il-kaz mertu tal-kawza odjerna u qal illi minhabba in-nuqqas ta' garanziji huma kienu skonnetjaw il-water hydrant u ghamluh wara il-meter. Is-Sur Rizzo xehed illi il-fire hydrant qabel kien qabel il-meter, jigifieri kull konsum ma kienx qieghed irregistrat mal-meter. Apparti minn hekk, huwa xehed illi l-Korporazzjoni ghas-Servizzi tal-Ilma mhijiex responsabbli li tipprovdi ilma ghall-fire hydrants. Huwa qal illi fil-post kien hemm diversi leakages f'dawk l-inhawi, kien hemm pajpijiet li riedu jinbidlu u eventwalment tbiddu. Ix-xhud ftakar illi f'xi zmien huwa kien avza lill-Korporazzjoni ghas-Servizzi tal-Ilma sabiex terga tinstalla il-fire hydrant fil-fabbrika tas-socjeta' attrici.

Ikkunsidrat :

Illi l-Qorti rat illi wara li giet ipprezentata il-kawza odjerna, is-socjeta' attrici applikat mal-korporazzjoni konvenuta biex jitwahal meter ma dan il-fire hydrant u fil-fatt hekk sar u il-korporazzjoni konvenuta bdiet tallega li b'hekk is-servizz kien gie irripristinat, izda is-socjeta' attrici isostni illi ghalkemm is-servizz gie ripristinat, peress illi l-kanen li intuzaw mill-korporazzjoni konvenuta mhumiex tad-daqs li kienu qabel u lanqas huma tad-daqs kif suppost, is-sitwazzjoni hi illi effettivament is-socjeta' attrici ma ghandhiex is-sigurta ta' fire hydrant fil-fabbrika taghha.

Il-korporazzjoni konvenuta sostniet illi hija ma tistax tissuplixxi il-prensa tal-ilma mehtiega sabiex ikun jista jahdem kif suppost il-fire hydrant ghaliex jekk taghmel dan jinfaqghu il-kanen tal-ilma.

Ikkunsidrat :

Illi l-Qorti rat illi minn imkien mill-Ligi ma jirrizulta illi l-korporazzjoni konvenuta hija obligata tforni lis-socjeta attrici ilma ghall-fire hydrant. F'dan ir-rigward la hemm obbligu legali u lanqas ma hemm obbligu kuntrattwali.

Is-subartikolu 2 tal-Artikolu 3 tal-Kap. 355 jghid illi l-Korporazzjoni ghas-Servizzi tal-Ilma tista tissuplixxi ilma ghall-finijiet domestici, kummercjali, industrijali jew ohajn. Is-subartikolu 3 illi jelenka id-dmirijiet tal-korporazzjoni imkien ma issemmi illi l-korporazzjoni hija obligata tforni ilma ghall-iskop ta' fire hydrants, jew finijiet kummercjali u / jew industrijali, u dan iffisser illi ghalhekk il-korporazzjoni konvenuta mhijiex obligata tissuplixxi l-ilma ghall-fire hydrants.

Illi l-Qorti rat ukoll illi minkejja il-fatt illi s-socjeta' attrici ippruvat il-kwalita tas-servizz il-gdid tal-ilma, wara li dan kien inqata fl-2004, is-socjeta' attrici ma ressqet l-ebda prova biex turi kif kien is-servizz qabel ma inqata dan is-servizz.

Kopja Informali ta' Sentenza

Ghaldaqstant u ghar-ragunijiet fuq imsemmija, il-Qorti qeghda taqta u tiddeciedi din il-kawza billi filwaqt illi tilqa l-eccezzjonijiet tal-korporazzjoni konvenuta, tichad it-talbiet attrici; Bl-ispejjez kontra is-socjeta attrici.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----